

**Strategia de gestionare a riscurilor
pentru 2020
în cadrul B.C. "EXIMBANK" S.A.**

Cuprins

1. Profilul de risc și Obiectivele și Principiile de gestionare a riscurilor în cadrul B.C. “EXIMBANK” S.A.	3
2. Structura și organizarea funcției de gestionare a riscurilor în cadrul B.C. ”EXIMBANK” S.A.	4
3. Procesul de guvernare al riscurilor în cadrul B.C. “EXIMBANK” S.A.	4
4. Strategiile și modalitatea de gestionare a riscurilor pentru 2020 în cadrul B.C. “EXIMBANK” S.A.	5
4.1. Riscul de credit.....	6
4.1.1. Riscul de concentrare.....	7
4.2. Riscul operațional	7
4.3. Riscul de lichiditate	8
4.4. Riscul de piață	9
4.5. Riscul de rată al dobânzii în portofoliul bancar	9

1. Profilul de risc și Obiectivele și Principiile de gestionare a riscurilor în cadrul B.C. "EXIMBANK" S.A.

Acest document oferă o imagine de ansamblu asupra strategiei de risc și a profilului de risc al B.C. "EXIMBANK" S.A. (în continuare „Bancă”) pentru 2020, în conformitate cu cele convenite de conducerea superioară a Băncii.

Banca implementează controlul și gestionarea riscurilor în calitate de principali piloni pentru:

- stabilirea unui set de standarde fundamentale pentru gestionarea riscurilor financiare în cadrul Băncii, maximizând în același timp potențialele câștiguri;
- sprijinirea strategiei de afaceri a Băncii, asigurând urmărirea obiectivelor comerciale într-o manieră prudentă, pentru a menține stabilitatea veniturilor și a proteja Banca de survenirea pierderilor neașteptate;
- sprijinirea procesului de luare a deciziilor la nivelul Băncii, oferind o perspectivă asupra riscurilor la care este expusă Banca;
- promovarea unei culturi de risc - o cultură de conștientizare a riscurilor, integrată la toate nivelurile Băncii, bazată pe o înțelegere deplină a riscurilor cu care se confruntă Banca și modul în care acestea sunt gestionate, ținând cont de toleranța / apetitul la risc al Băncii.

Procesul de gestionare a riscurilor în cadrul Băncii cuprinde mecanismele adecvate de guvernare corporativă, liniile clare de responsabilitate la nivel organizațional (chain of command) și un sistem de control intern bine definit și eficient.

Riscul este inerent activității bancare și trebuie gestionat corespunzător în toate deciziile luate de către Bancă. Deciziile luate în cadrul Departamentelor și Oficiilor din Bancă se bazează pe relația dintre risc și obiectivele de afaceri ale Băncii.

Structura de conducere a Băncii se angajează să susțină o cultură a deciziilor de risc care trebuie să fie solidă, profesională și complet independentă.

Activitățile de asumare a riscurilor în cadrul Băncii sunt supuse unui proces continuu de monitorizare efectuat atât de Intesa SanPaolo S.p.A. (în continuare, ISP HO sau Banca-mamă), cât și de Bancă în sine. În special, în fiecare an, Banca-mamă asignează Băncii limite specifice cu privire la apetitul la risc (în continuare limite RAF) stabilind limite specifice pe care Banca nu le poate încălca.

Pe lângă limitele asigurate de către ISP HO menționate mai sus, în procesul de monitorizare continuă, activitatea Băncii este limitată și de către limitele Băncii Naționale a Moldovei.

Riscurile sunt controlate atât în contextul reglementărilor naționale (cerințe minime de capital), cât și a alocării de capital economic resurselor disponibile (fonduri proprii).

Evaluarea riscului și determinarea capitalului economic se realizează atât pentru a stabili cerințele minime de capital, cât și pentru a determina performanța ajustată la risc a Băncii.

Cu toate acestea, asumarea riscurilor nu este un scop în sine, deoarece acesta trebuie evaluat în raport cu randamentele potențiale ale Băncii. În conformitate cu o politică orientată spre asumarea riscurilor, acestea din urmă trebuie asumate numai dacă randamentul așteptat este adecvat nivelului de risc respectiv. Din această cauză, riscurile aferente tranzacțiilor potențiale ar trebui întotdeauna comparate cu randamentele lor potențiale.

Ultimul obiectiv al procesului de gestionare a riscurilor este de a facilita o implementare consecventă atât a politicilor de risc, cât și a altor activități.

În funcție de natură, frecvență și dimensiune, riscurile sunt gestionate prin transfer / minimizare a efectelor, controlul proceselor și procedurilor, concepute pentru a proteja stabilitatea financiară a Băncii, fiind evaluate, în același timp, riscurile viitoare care decurg din planurile strategice și de dezvoltare ale Băncii.

2. Structura și organizarea funcției de gestionare a riscurilor în cadrul B.C. "EXIMBANK" S.A.

Banca, în conformitate cu cerințele de reglementare și cu liniile directoare ale Intesa Sanpaolo, are o funcție independentă de gestionare a riscurilor (Departamentul Risk Management) care, atât ierarhic cât și organizațional, este separată de domeniile de activitate ale Băncii. Funcția de gestionare a riscurilor este plasată organizațional sub membrul Comitetului de Management responsabil pentru aria riscuri (Chief Risk Officer, i.e. CRO).

Chief Risk Officer, în coordonare cu Banca-mamă, propune un cadru pentru determinarea apetitului la risc, coordonează și verifică implementarea politicii de gestionare a riscurilor, asigură gestionarea profilului de risc al Băncii și raportează organelor de conducere ale Băncii.

Rolul Departamentului Risk Management este de a identifica, măsura, raporta și controla expunerea Băncii la riscuri. În acest scop, Departamentul Risk Management propune Comitetului de Management al Băncii strategii și politici de gestionare a riscurilor, implementează linii directive pentru unitățile organizaționale ale Băncii cu privire la limitele de risc acceptabile și se asigură că practica de asumare a riscurilor este conformă cu reglementările și orientările emise de Autoritățile de Supraveghere. În conformitate cu regulile și liniile directoare emise de Banca-mamă, Departamentul Risk Management implementează metodologiile de evaluare a riscurilor și de definire a limitelor. Mai mult ca atât, departamentul în cauză este responsabil de definirea și implementarea rapoartelor către organele de conducere și guvernare ale Băncii și către Banca-mamă cu privire la expunerile la risc care respectă limitele în vigoare. Responsabilitățile Departamentului Risk Management vizează următoarele domenii:

- politici și procese de gestionare a riscurilor, inclusiv propuneri cu privire la sistemele de gestionare a riscurilor;
- metodologii, sisteme și proceduri pentru măsurarea riscurilor;
- evaluarea cerințelor interne de capital ale Băncii;
- definirea profilului de risc al Băncii și limitele pentru determinarea cantitativă a apetitului la risc;
- controlul expunerii la anumite tipuri de risc și limite operaționale, precum și raportarea către organele de conducere și guvernare ale Băncii.

3. Procesul de guvernare al riscurilor în cadrul B.C. "EXIMBANK" S.A.

Cadrul general cu privire la guvernarea riscurilor în cadrul Băncii include următoarele etape ale procesului de gestionare a riscurilor:

a) Identificarea riscurilor

Această etapă permite Băncii să identifice toate riscurile actuale și potențiale la care Banca este sau poate fi expusă. Este o etapă crucială în care Banca trebuie să identifice riscurile atât din punct de

vedere al evenimentelor de risc, cât și al surselor de risc. Mai mult ca atât, identificarea riscurilor este o etapă preliminară pentru a verifica dacă nivelul riscurilor la care este expusă în prezent Banca este sub nivelurile de risc acceptate și definite de organele de conducere ale Băncii.

b) Evaluarea și măsurarea riscurilor

Această etapă permite Băncii să definească modalitățile de măsurare a riscurilor la care este expusă. Trebuie să fie suficient de cuprinzătoare pentru a acoperi toate sursele semnificative ale expunerii la risc, precum și nevoile utilizatorilor de informații.

c) Managementul riscurilor

Operațiunile purtătoare de risc trebuie menținute sub anumite limite. Limita reprezintă un echivalent în bani al riscului, adică pierderea potențială, care poate fi o consecință ca urmare a efectuării operațiunii date. Stabilirea limitelor este considerată o măsură preventivă și o barieră în calea creșterii riscurilor inerente activităților Băncii. În baza limitelor stabilite, Banca trebuie să garanteze că toate riscurile definite asumate în cadrul desfășurării operațiunilor Băncii sunt conforme cu politicile și limitele de expunere aprobate de Bancă. Procesul de gestionare al riscurilor trebuie să asigure că operațiunile nu expun Banca la pierderi care ar putea pune în pericol viabilitatea Băncii.

d) Monitorizarea riscurilor

Scopul acestei etape este de a asigura că Banca deține controlul asupra riscurilor la care este sau poate fi expusă și, la necesitate, este capabilă să abordeze modul în care riscurile vor fi monitorizate. În special, activitățile de monitorizare a riscurilor includ verificarea conformității cu deciziile de răspuns la risc, asigurându-se că Banca pune în aplicare măsurile de răspuns la risc, determină eficacitatea continuă a măsurilor de răspuns la risc și identifică orice schimbări care ar avea impact asupra profilului de risc al Băncii. În acest scop, monitorizarea riscurilor se realizează în mod principal prin raportarea acestora. Rapoartele trebuie să furnizeze managementului superior al Băncii informațiile relevante și complete cu privire la expunerea la risc.

4. Strategiile și modalitatea de gestionare a riscurilor pentru 2020 în cadrul B.C. "EXIMBANK" S.A.

Unul dintre obiectivele principale ale Băncii este de a asigura gestionarea corectă a riscurilor la care este expusă și de a îmbunătăți guvernarea acestora prin utilizarea tehnicilor avansate și a aplicațiilor software dedicate, având în vedere variațiile condițiilor pieței și îmbunătățirea continuă a proceselor de monitorizare și cuantificare.

Principalele obiective ale strategiei Băncii privind administrarea riscurilor, stabilite pentru 2020 sunt:

- continuarea procesului de implementare a unei culturi prudențiale a riscului bine definită și învățată corespunzător de fiecare dintre nivelurile organizaționale ale Băncii;
- protejarea capitalului și a intereselor acționarilor;
- protejarea deponenților;
- asigurarea unei creșteri durabile, îmbunătățind în același timp profitabilitatea și menținerea unui profil de risc moderat;
- asigurarea și păstrarea unei bune reputații;
- menținerea unui nivel ridicat de lichiditate în fiecare moment.

Îndeplinirea acestor obiective va fi asigurată de următoarele:

- monitorizarea și controlul permanent al riscurilor pentru a limita impactul potențialelor evenimente adverse asupra poziției financiare a Băncii;
- administrarea adecvată a riscurilor semnificative prin:
 - crearea / actualizarea și implementarea politicilor și procedurilor de administrare și control intern al riscurilor, urmând în același timp dispozițiile reglementate de autoritățile de supraveghere bancară;
 - stabilirea și actualizarea, atunci când este justificată, a limitelor de risc;
 - monitorizarea respectării limitelor stabilite;
- actualizarea programului de instruire a personalului pentru a îmbunătăți cultura cu privire la risc în cadrul Băncii.

4.1. Riscul de credit

Riscul de credit este definit ca fiind riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor sau contraparte a obligațiilor contractuale sau a eșecului acestuia în îndeplinirea celor stabilite în contract. Riscul de credit este intrinsec activității de bază a Băncii. Prin urmare, se referă la posibilitatea de a înregistra pierderi la expunerile de credit atât bilanțiere, cât și în afara bilanțului, ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor sau a deteriorării solvabilității contrapărții.

Riscul de credit este inerent activității de credit. Fiecare tranzacție prezintă un risc și, prin urmare, o pierdere potențială. Evaluarea riscului are loc înainte de a fi luată decizia de acordare a creditului cât și în procesul de acordare a împrumutului (prin monitorizare, control și analiză a portofoliului).

Banca desfășoară activitatea de creditare în raport cu clienții săi în baza propriilor reglementări aprobate de organele statutare competente.

Formalizarea reglementărilor interne de credit răspunde nevoii de a avea un cadru coerent cu prevederile Grupului în această privință și cu cele ale autorităților locale de supraveghere, definind regulile organizatorice și procedurale care guvernează opțiunea privind politica de credit, în diferite etape, și activitățile de management și control al riscului de credit.

Documentele de reglementare interne care formalizează activitatea de creditare în cadrul Băncii vizează detalierea:

- principiilor de governanță și regulilor aplicate în cadrul procesului de creditare (underwriting; administrarea împrumutului; monitorizare; încasare și workout);
- regulilor și criteriilor pentru clasificarea și evaluarea portofoliului de credite al Băncii;
- sarcinilor și responsabilităților diferitelor structuri organizaționale implicate în procesul de creditare (inclusiv clasificarea și evaluarea portofoliului de credite);
- fluxurilor organizaționale menite să asigure un management eficient și eficace al activității de creditare.

În ceea ce privește diferitele etape ale procesului de creditare, Banca a definit următoarele acțiuni care urmează să fie efectuate în cursul anului 2020:

- îmbunătățirea procesului de creditare definit și implementat cu privire la activitățile de colectare, consolidând definiția clară a proprietății și responsabilităților;
- continuarea răspândirii culturii de creditare în întreaga Bancă (traininguri, evenimente etc.);

- continuarea procesului de actualizare / revizuire a activității de creditare cu scopul de a reduce / limita riscul de credit asociat prin primirea revizuirii criteriilor de eligibilitate pentru diferite produse.

Strategia de risc de credit constă din:

- Strategia de acordare a creditelor ex-ante, reflectată în criteriile de selecție a clienților și în sistemul de scoring;
- Strategia de acordare a creditelor ex-post, vizând monitorizarea, controlul, identificarea și gestionarea expunerilor riscante și recuperarea pozițiilor neperformante.

4.1.1. Riscul de concentrare

Riscul de concentrare este riscul de afectare a profiturilor și a capitalului rezultat din expunerile față de fiecare contraparte și/sau grupuri de persoane aflate în legătură, și/sau grupuri de persoane care activează în același sector economic, desfășoară aceeași activitate sau dețin o asocieră în participație. Riscul de concentrare vizează toate expunerile care ar putea provoca pierderi mari prin afectarea stabilității Băncii și / sau a capacității sale de a desfășura activitățile de bază sau a unei modificări a profilului de risc.

Riscul de concentrare este considerat ca parte a riscului de credit, iar gestionarea acestuia are două componente:

- monitorizarea diferitelor tipuri de concentrare în vederea identificării celor riscante;
- măsurarea și evaluarea capitalului intern.

Departamentul Risk Management analizează periodic evoluțiile pe următoarele segmente de mai jos cu limitele aferente acestora.

- Limite față de un singur client/ grup de clienți afiliați (expuneri mari conform definiției Băncii Naționale a Moldovei):
 - valoarea expunerii față de un client sau față de un grup de clienți aflați în legătură nu trebuie să depășească 15% din capitalul eligibil al Băncii;
 - suma valorii agregate a top 10 expuneri nu trebuie să depășească 30% din suma portofoliului total al creditelor Băncii;
 - suma agregată a expunerilor Băncii în lei moldovenești atașate la cursul valutei străine față de persoanele fizice, inclusiv cele care practică activitate de întreprinzător sau alt tip de activitate, altele decât cele ipotecare, nu trebuie să depășească 10% din capitalul eligibil al Băncii.
- Limite privind tranzacțiile Băncii cu persoanele sale afiliate:
 - valoarea expunerii, față de o persoană afiliată Băncii și/sau un grup de clienți aflați în legătură cu persoana afiliată Băncii nu trebuie să depășească 10% din capitalul eligibil al Băncii;
 - Suma valorii agregate a expunerilor băncii față de persoanele afiliate și/sau grupurile de clienți aflați în legătură cu persoanele afiliate Băncii nu trebuie să depășească 20% din capitalul eligibil al Băncii.

4.2. Riscul operațional

Riscul operațional este definit ca riscul actual sau viitor de profituri și pierderi de capital rezultate din procese sau sisteme interne inadecvate sau eșuate și / sau acțiuni ale unor persoane sau evenimente externe.

Managementul riscului operațional constă din următoarele macro-procese, în conformitate cu regulile Grupului ISP:

- a) **Identificarea riscului operațional:** constă în identificarea, colectarea și clasificarea datelor referitoare la riscul operațional prin prelucrarea consecventă și coordonată a tuturor surselor relevante pentru reprezentarea sa integrată (raportare), pentru a crea o bază de date cuprinzătoare de informații;
- b) **Măsurarea riscului operațional:** activitatea de calculare a pierderilor preconizate, prin utilizarea abordării indicatorului de bază (BIA), fiind realizată în conformitate cu regulile de reglementare;
- c) **Monitrizarea, raportarea și controlul riscului operațional:** include colectarea structurată și organizarea rezultatelor activității de identificare și / sau evaluare. În conformitate cu limitele RAF, activitatea de monitorizare și control are drept obiectiv analiza continuă și controlul evoluției expunerii la riscul operațional, inclusiv la riscul TIC, pentru a preveni evenimente dăunătoare;
- d) **Gestionarea riscului operațional:** constă în identificarea și implementarea acțiunilor de reducere și transfer al riscului în conformitate cu apetitul la risc și raționalizarea și îmbunătățirea în ceea ce privește sistemul de asigurare a recuperării beneficiilor / costurilor și a altor tipuri de transferuri de risc adoptate de Bancă. Astfel, principalele opțiuni de management al riscului operațional vizează: acceptarea conștientă a riscului operațional nemijlocit aferent activității de afaceri a Băncii, reducerea riscului operațional prin acțiuni de atenuare întreprinse asupra factorilor de risc relevanți, transferul riscului prin intermediul polițelor de asigurare sau a altor instrumente financiare specifice.

Pentru 2020, Banca va consolida sistemul de limite / praguri de avertizare și va îmbunătăți procesul de verificare a conformității cu nivelurile stabilite. Mai mult ca atât, Banca va continua să monitorizeze limitele stabilite în cadrul privind apetitul la risc. De asemenea, Banca va continua consolidarea procesului legat de construirea culturii cu privire la riscul operațional.

4.3. Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este definit ca riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului Băncii, determinat de incapacitatea acesteia de a-și îndeplini obligațiile la scadența acestora. În mod normal, Banca este capabilă să acopere ieșirile de numerar cu intrări de numerar, active ușor comercializabile și propria capacitate de a obține finanțare.

Riscul de lichiditate este gestionat local, respectând prevederile legale locale în vigoare, precum și cele aferente Grupului Intesa Sanpaolo, respectând politica sa generală de lichiditate.

Măsurările riscului de lichiditate ale Băncii iau în considerare următoarele principii:

- controlul descentralizat al riscului de lichiditate de către Departamentul Risk Management al Băncii;
- independența funcției locale de gestionare a riscurilor față de funcțiile responsabile de asumarea riscului;
- procesarea în timp util a cifrelor utilizate pentru susținerea activităților de luare a deciziilor și de control, atât la nivel local, cât și la nivel de Grup;
- comunicarea în timp util a stărilor critice și modificărilor semnificative cu privire la profilul de risc;
- furnizarea informațiilor în timp util către departamentul de gestionare al riscurilor din cadrul Băncii-mamă în baza unui sistem de raportare în conformitate cu standardul stabilit de Banca-mamă și funcțional pentru consolidarea ulterioară a datelor la nivel centralizat.

Conform regulamentului Băncii Naționale a Moldovei, Banca respectă următorii indicatori de lichiditate: lichiditatea pe termen lung (Principiul I), lichiditatea curentă (Principiul II), lichiditatea pe benzi de scadență (Principiul III).

În conformitate cu Linile directe ale Grupului privind lichiditatea, Banca monitorizează, de asemenea, indicatorul privind cerința de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR 1 M). Acest indicator este monitorizat de către Departamentul Risk Management al Băncii și trebuie calculat cel puțin lunar, oferind, în orice caz, posibilitatea implementării proceselor de măsurare cu o frecvență mai mare. În același timp, Banca monitorizează indicatorul NSFR care stabilește o sumă minimă „acceptabilă” de finanțare pe un orizont de un an în raport cu nevoile care decurg din caracteristicile de lichiditate și scadențele reziduale ale activelor și expunerilor în afara soldurilor. Departamentul Risk Management este responsabil de monitorizarea lunară a indicatorului NSFR.

Pentru 2020, Banca a planificat activități privind optimizarea compoziției lichidității din portofoliu, precum și pentru îmbunătățirea costului finanțării. Mai mult ca atât, odată cu intrarea în vigoare a reglementului BNM referitor la cerința de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR), Octombrie 2020, Banca își va ajusta corespunzător modalitatea de monitorizare și raportare a acestui indicator.

4.4. Riscul de piață

Riscul de piață este riscul de a înregistra pierderi aferente pozițiilor din bilanț și din afara bilanțului din cauza fluctuațiilor nefavorabile pe piață ale prețurilor instrumentelor financiare deținute pentru tranzacționare, ale ratelor dobânzii și ale cursului de schimb valutar.

Prin urmare, riscul de piață ia în considerare posibilitatea unor variații neașteptate ale valorii de piață a expunerilor sale sau a valorii instrumentelor financiare, care rezultă din modificări ale valorii de piață a factorilor de risc (adică fluctuații ale ratelor dobânzii, prețurilor titlurilor de capital, prețurilor mărfurilor, volatilității factorilor de risc și spread-ul aferent creditului).

În prezent, Banca adoptă, ca prag pentru monitorizarea riscului valutar, indicatorii stabiliți de Banca Națională a Moldovei. În același timp, Banca a adoptat limita cu privire la riscul valutar valutar asignată de Banca-mamă, care este monitorizată lunar de către Departamentul Risk Management.

4.5. Riscul de rată al dobânzii în portofoliul bancar (IRRBB)

Riscul de rată al dobânzii reprezintă riscul actual sau viitor de afectare a profiturilor și a capitalului ca urmare a unor modificări adverse ale ratelor dobânzii.

Instrumentul intern de măsurare a riscului ratei dobânzii evaluează și descrie efectul asupra valorii economice a fondurilor proprii ale Băncii și marja dobânzii aferentă modificării ratelor dobânzii și ar trebui să identifice toate sursele semnificative de risc care afectează portofoliul Băncii precum:

- riscul de reevaluare (riscul de mișcare paralelă al curbei randamentelor): riscul legat de diferențele de timp în datele de scadență (pentru poziția cu rată fixă) și în datele de reevaluare (pentru poziții cu rată variabilă) ale elementelor financiare datorate mișcării paralele a curbei randamentului.

Următorii indicatori sunt adoptați în cadrul Băncii în scopul măsurării riscului de dobândă generat de portofoliul bancar:

- cu privire la valoarea economică: sensibilitatea la schimbare a valorii juste (ΔEVE);
- cu privire la marja dobânzii: sensibilitatea la schimbare a marjei dobânzii (ΔNII).

În special, scenariile utilizate pentru monitorizarea limitelor sunt:

- pentru controlul expunerii în termeni de EVE: șocuri paralele și instantanee;
- pentru controlul expunerii în termeni de NII: șocuri paralele și instantanee.

Monedele supuse monitorizării limitelor pentru Bancă sunt MDL în calitate de monedă locală și monedele relevante ale Băncii cu referire la măsurarea a Δ EVE. Nu există limite valutare pentru măsurarea Δ NII.

În conformitate cu strategia urmată în 2019, în 2020, Banca va continua monitorizarea limitelor RAF în ceea ce privește riscul IRRBB, garantând respectarea continuă a acestora.